

DE SKANDINAVISKE
CANADIENSAREN
(THE SCANDINAVIAN CANADIAN)

A Swedish Monthly Journal,
ISSUED AT
WINNIPEG - - - MANITOBA.
The first and only Scandinavian paper
ever issued in the Dominion
of Canada.

Prenumerationspris, postporto
inberäknadt, 50 cts.
Lösenummer 5 cts.

Korespondenser och med-
delanden, som äro af allmänt in-
teresse, mottagas med tacksamhet.

Agenter för Den Skandina-
viske Canadiensaren önskas öfver allt
och på alla platser, der våra lands-
män finnas.

KONTOR: 111 Main str.,
Winnipeg Man.

EMANUEL GILLEN, REDAKTÖR.

**Tyngdkraften
och
frestelsen.**

I.
Man har i naturen observerat
vissa bestämda lagar, efter hvilka
de skapade tingens utvecklas och ega
bestånd. Sådana lagar kallas grund-
lagar. Den grundlag, under hvars
inflytande vi ständigt lefva, kallas
tyngdkraft eller gravitation.

Denna drager i eller tynger
på alla ting utan afseende på dess
beskaffenhet och lika mycket på
hvarje smädel. Att komma undan
den är omöjligt, ville man än al-
drig så gerna. Ja, hvem har icke
erfarit dess kraft? Jag minnes än
i dag, huru jag som barn tillsam-
man med några andra försökte
att hoppa öfver en bäck, men
gång på gång kom "pladask" i
vattnet. Nu vet jag, att det var
tyngdkraften, som drog mig dit,
fastän jag då icke förstod det.
Hade denna kraft icke dragit i
mig och lagt hinder i vägen, så
hvern vet, om jag icke hade hop-
pat der än i dag.

Eller betrakta en körande, då
han skall upp för en backe. Är
det icke, som om en osynlig hand
fattat tag i vagnen för att utan
barmhertighet draga den tillbaka
ned för backen? Jo, och vill man
nedåt eller utför backen, så går
det i bland fortare, än man öns-
kade. Om någon skulle tvifla här-
på, så gör en "tripp" till den
Skandinaviska kolonien Nya Stock-
holm, femton mil norr ut från
C. P. R. banans station White-
wood. Man kommer dervid att
passera tvenne sköna men djupa
dalsänkingar. Och här, om icke
annorstädes, förstår man, att tyngd-
kraften vill ha en nedåt. Nedåt
med alla ting — se der dess
sträfvan — och med en hastighet
som ökas med hvar sekund —
ned mot jordens medelpunkt. För
skulle icke heller något föremål
stanna, om ej något hinder, starkt
nog för att göra motstånd, lade
sig emellan.

Träffande något sådant, hålles
föremålet stilla af samma natur-
lag och med en kraft, som vi be-

nämna vigt, väl vilka stor efter
tingens beskaffenhet, men alltid
lika tryckande på hvarje smädel.
Jag har icke härmed velat
saga att tyngdkraften är ett onöd-
viktigt ondt. Nej, vi äro danade
under dess inflytande och skulle
icke kunna vara till honom förut-
tan, och vi behöfva just det mått
af dragning, som jorden utöfvar.
Komma vi t. ex. på månen, så
skulle vi befinnas vara 50 gånger
lättare, än vi nu äro; men på en
himlakropp, stor som solen, skulle
vi deremot icke komma ur fläcken.
Det är och samma kraft, som
håller smädelarne till samman i
hvarje kropp, fastän man gifvit
denna ett annat namn. Vi kunna
derför säga, att den blott är nyt-
tig, utan öfven nödvändig för det
helas bestånd. Honom förutan
skulle allting upplösas och för-
svinna. Det är endast som h. e. r. e.,
denna kraft verkar förstörande.
Finge den blifva enväldig blott
ett år, så skulle icke blott vårt
solsystem grusas i solens centrum,
utan och hela universum vara på
väg till sitt forna kaos.

II.
Nyss talade vi om
tyngdkraften och dess egenskaper.
Vi vilja nu fortsätta vårt ämne
och tala något om frestelse. Ty
fastän frestelse icke är någon nat-
turkraft, så är den dock en makt
inom människoverlden, som har
så mycken likhet med tyngd kraf-
ten i naturen, att man icke rätt
gera kan tänka på den ena,
utan att och påminna sig den
andra.

Med frestelse mena vi lo-
kelse till ondt eller dragning ned
åt från Gud, utan afseende hvar-
ifrån den kommer. Den angriper
hvarje mänsklig varelse i hennes
innersta, i anden, och utan barm-
hertighet, utan öfverseende med
barnet eller äldringen söker att
få den ned, ned i ruiner. Det
finnes väl ingen enda människa,
som slipper undan dess dragning,
ännu mindre någon, som kan
upphäfva den samma.

Läser man igenom mensklig-
hetens historia från Adam till
närvarande tid, skall man på
hvarje blad finna denna kraft i
verksamhet och alltid med ena-
handas syfte. Den ena sättes i
rörelse efter timliga skatter, skat-
ter, som synas vackrast i fjerran,
liksom hägring, men som, ifall
de vinnas, ändå lemna anden lika
orolig och fridlös. En annan söker
efter ära, beröm och erkännande
af sin samtid och offerar här för
både tid, krafter och penningar.
Ofta vinner man icke sin afsigt,
och om den vinnes, jägta anden
ändå efter mer.

Se på drinkaren eller på den
otuktige! De olyckliga offren ha
icke kommit i snaran utan fre-
stelse. De se, att det bär nedåt,
men frestas ändå till att fortsätta.
Se der är en aman! Han är
fattig. Icke ens han får vara i
fred. Nej, var säker på, att innan
han kunnit så långt nedåt, att
han tillgriper sin nästas tillhörig-
het, har den arma själen fått på
närmare håll göra bekanskap
med frestelse. Döm derför aldrig
för hårdt eller snart din felande

levader! Hans fall ser du, men
icke hans frestelse. Föröfrigt frestas
ju äfven du sjelf, och hvem kan
säga, hvar du kommer att stan-
na? Nog är det alltid bäst att
stanna i början och dertill lättare.
Det blir svårare längre fram. Ett
stillastående tåg kan genom en
liten sten nog hindras att sättas
i rörelse; icke så ett, som är i full
gång. Jag har sett en liten flicka
frestas att ljuga, så att hela hen-
nes kropp darrade. Hon föll och
det gick sedan raskt nedåt med
hennes fast med mindre skakning
hvar gång hon sedan ljög. Jag
känner en yngling, hvilken strax
efter sin omvändelse till Herren
frestades på samma sätt till lögn
att det för alla de närvarande
120 personerna blef tydligt, att
en härlig seger vunnits, då han
efter några minuters ljudlös strid
talade sanning. Ja, jag har stått
vid mer än en dödsbädd och sett
svettdropparne på pannan. Kan-
ske har du det ock. Var säker
på att icke endast plågorna fram-
kallat dem, lika litet som dessa
alltid föranleda det s. k. orediga
talandet. Nog te sig många saker
för själens öga vid evighetens trö-
skel helt annorlunda än för den
naturliga blicken.

Jag behöfver icke tala vid
lyftigare om saken, ty en hvar
af mina läsare vet af erfarenhet
hvad frestelse vill säga. Det är
icke heller för att tala om något
oundvikligt öde, som jag skrivit
dessa rader. Nej, utan det är för
att till alla frestade peka på, att
det icke är ovillkorligt
nödvändigt att följa med
denna nedåt dragande kraft, och
jag har redan anført ett exempel
här på. Det finnes en motstånd-
skraft, en hjälp för dem, som
frestas, icke inom oss sjelfva utan
hos "den starkare". Der denna
mottages med trons bön och an-
vändes enligt de i ordet gifna
föreskrifterna, der har själen en
fast grund, stark nog att tillbaka
slå frestaren. För hvarje tillbaka
visad frestelse, stärkes segervin-
narens kraft och mod, tro och
hopp, så att vi våga säga, att
frestelse är rent af nödvändig,
hvilket och vår Frälsares fram-
håller i sin liknelse om de fyra
sidesakrarna då han der jemför
frestelsens verkan med solens på
äkern. Derför säger och apostolen,
att vi borde "hålla det för all
glädje, när vi komma i många-
handade frestelser". Och "ingen
krönes, utan att han redligen
kämpar". Men må vi blott icke
förgäta hos hvem vi ha att söka
motståndskraften eller med andra
ord: hvem det är, som "kan hjälpa
dem, som frestas" och "som gör
på frestelsen en utgång, så att
vi kunna dragas". Glömma vi
dessa, skola vi säkert följa frestel-
sen i hvad form den än kommer
och dermed ock gå vår under-
gång till mötes. Vi sjunka i
djupet liksom kropparne i naturen,
der de icke äro understödda.

**DEN FÖRSTA NYKTERHETS-
FÖRENINGEN I BEAUPORT,
CANADA.**

Charles Chiniquy föddes i Que-
bec den 30 Juli 1809. Hans för-
äldrar voro franska katoliker.
Han blef invigd till katolsk prest
den 22 September 1833. Efter
några års förlopp blef han grund-
ligt öfverbevisad om nödvändigheten
af absolut nykterhet. Under mån-
ga år verkade han i Canada för
nykterhetsaken och med sådan
framgång, att han fick namnet
Canadas nykterhetsapostel.

I år 1839 blef han anställd
såsom prest vid den katolska
kyrkan i Beaufort. Rörande sin
verksamhet för nykterhetsaken på
denna plats omtalar han följande:
"Det var lördagsaftonen den
20 Mars 1839. Nästa morgon var
den första fast lagssabbaten. Efter
min predikan sade jag till för-
samlingen: Jag har redan många
gångar sagt eder, att jag tror
Gud har utvalt mig till att göra
ett slut på de utsägliga eländen
och de många förbrytelser, hvilka
dagligen förekomma i vårt land
till följd af berusande drycker.
Bränvinet är den största fienden
för eder själ såväl som för eder
kropp. Det är edra mäns, edra
hustrurs, edra barns mest oför-
sonliga fiende. Det är vårt lands
och vår heliga religions största
fiende. Jag måste förgöra denna
fiende, men jag kan ej kämpa
allena. Jag måste midt ibland
eder samla en här och upplyfta
ett baner, omkring hvilket alla
evangelii stridsmän kunna samla
sig. Jesus Kristus skall sjelf vara
vår anförare. Han skall välsigna
och helga oss och föra oss framåt
till seger.

De nästkommande tre dagarne
skola blifva invigda för eder och
mig till att församla denna här.
Låt en hvar, som önskar att träda
in i dess leder, tillbringa dessa
tre dagar med mig i bön och be-
traktelser vid vårt heliga altars
fot. Må äfven de som icke önska
att blifva Kristi stridsmän eller
att kämpa i denna stora och här-
liga strid, komma af nyfikenhet
för att beskåda en förunderlig
scen. Jag inbjuder hvar och en
af eder i vår Frälsares Jesu Kristi
namn; ty bränvinet naglar honom
hvarje dag på nytt till korsets
trä. Jag inbjuder eder i den he-
liga jungfru Marias namn samt i
alla englars och helgons namn;
ty de gråta i himmelen öfver de
förbrytelser, som hvarje dag in-
träffa genom bruket af berusande
drycker.

Jag inbjuder eder i de hu-
strurs namn, hvilka jag ser här
midt ibland eder och hvilka gråta
emedan deras män äro drinkare.
Jag inbjuder i de faders namn,
hvilkas hjärtan äro förkrossade
på grund af försupna barn. Jag
inbjuder eder att komma i alla
de barns namn, som äro hungriga,
 nakna och öfvergifna af sina druck-
na föräldrar. Jag inbjuder eder
att komma för edra egna själars
skull, hvilka skola störtas i evigt
förderf, om icke den mäktige och
förhärjande herskaren, alkohol, blir
bortdrifven från vårt samhälle.
Den följande morgonen var

kyrkan till trängsel uppfylld med
folk. Jag höll mitt första föredrag
kl. half nio, det andra kl. elfva,
det tredje kl. två på eftermidda-
gen och det fjerdte kl. fem. Tiden
mellan dessa föredrag upptogs med
att sjunga vackra sånger, hvilka
blifvit valda för detta tillfälle.

Många gånger under mina före-
drag utbrusto åhörarne i högljudt
gråtande till den grad, att jag
måste göra uppehåll för en stund
och blanda mina suckar och tårar
med deras. Resultatet af den för-
sta dagens verksamhet var, att 75
män slöto sig tillsammans uti en
nykterhetsförening. Den följande
dagen höll jag åter fyra föredrag.
Resultatet här af blef mycket större
än den föregående dagen. Två hundra
af mina kära sockenbarn före-
nade sig med den stora hären, som
skulle kämpa mot deras oförsön-
lige fiende. Men det behöfves en
engels hand för att beskrifva hvad
som skedde den tredje dagen. Vid
slutet af mötena var det tre hundra
personer, hvilka under tårar,
suckan och glädjerop gifvo ett hög-
tidligt löfte inför Guds ansigte, att
de aldrig mer ville smaka eller röra
den förderliga drycken, och hvil-
kens hjälp satan hade utbredt eländ-
de öfver hela jorden.

Under dessa tre dagar hade
mer än två tredjedelar af mina
sockenbarn offentligt aflagt nyk-
terhetslöfte och hade högtidligen
bedyrat inför Guds ansigte vid
altarets fot: För Kristi kärleks
skull och för Guds nåd lofvar
jag att aldrig mer njuta någon
berusande dryck undantagande
som medicin. Jag lofvar äfven
att göra allt, som i min förmåga
står både genom ord och exem-
pel för att övertala andra till
att göra samma uppoffring.

De flesta af mina församlings-
medlemmar, och bland dem de
mest förnedrade drinkare, blefvo
omvända och kommo på bättrings-
vägen. Detta skedde icke på
grund af någon egen förmåga,
utan det var Gud, hvilken allena
kan förändra människans hjärta,
som hade utfört detta förunder-
liga verk.

Mycket folk kom från de
angränsade socknarne, ja, äfven
från Quebec för att höra mig
den tredje dagen; ty ryktet om
dessa förunderliga verk utbredde
sig hastigt öfver hela landet.
Både den franska och den engel-
ska pressen talade lofordande om
mitt verk och lyckönskade mig
i mitt företag.

Men under det protestanterna
i Quebec prisade Gud för det
utförda verket, så fördömde de
franska katolikerna i Canada mig
såsom en däre och kättare, i det
de följde sina presters exempel.

Den andra dagen i denna
serie af möten hade jag sändt
bud till fyra prester i de an-
gränsade socknarne och vänligen
anmodat dem att komma och se
hvad Herren hade utträtt samt
förena sig med mig till att pri-
sa honom. Men de vägrade att
göra detta. De besvarade mina
bref med en föraktlig tystnad.
Endast en af dem, en ärevärdig
förhärjande herskaren, alkohol, blir
bortdrifven från vårt samhälle.
Den följande morgonen var

hvilka jag här vill afskrifva: